

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA(142)

RELACIONS DE TERRASSENCS AMB L'ANÍS DEL MONO

El passat febrer vaig visitar a Badalona l'exposició "Ramon Casas i el mono de l'anís", organitzada pel museu d'aquella ciutat. Sentia curiositat per saber més coses de l'antiga fàbrica, que produeix la popular beguda Anís del Mono, i molt especialment, dels seus propietaris —els Bosch—, que, com veurem, s'han emparentat reiteradament amb famílies terrassenques.

En l'exposició destacava el material publicitari d'aquesta beguda i també de fabricants d'anissos competidors seus, que havia estat cedit temporalment per col·leccionistes particulars. Entre aquest material publicitari, ea d'especial interès, el dissenyat per l'artista Ramon Casas. A mi, però, també em va cridar l'atenció un cartell publicitari d'una marca d'anís que desconeixia: ANÍS TERRASSA, que, lògicament, cal suposar que devia ser fabricat per una empresa terrassenca. D'entrada vaig creure que podia ser la marca -ja que no en recordava el nom en aquell moment- del fabricant d'anís terrassenc Josep Prat, que era parent

dels Bosch de l'Anís del Mono, però, ja a Terrassa, vaig comprovar que la marca de l'anís que fabricava Prat no era aquesta, i a hores d'ara no he pogut identificar encara el fabricant de l'Anís Terrassa.

Comentant el tema amb una responsable del Museu de Badalona, vaig treure a la conversa la vinculació familiar de la família Bosch, propietària de l'Anís del Mono amb el dibuixant terrassenc Pere Prat i Ubach, cosa que la meua interlocutora, segons em va manifestar, desconeixia. Com que dóna la casualitat que no és aquesta l'única vinculació dels Bosch amb terrassencs, sinó que encara hi va haver altres lligams familiars d'aquesta família badalonina amb famílies terrassenques de l'època, les quals, per cert, pertanyien a l'alta burgesia de la ciutat, he pensat fer-ne cinc cèntims.

El primer lligam familiar dels Bosch amb Terrassa va ser, com ja hem avançat, amb els Prat, i va ser ja recollit en el catàleg del Museu de Terrassa número 1, dedicat a l'exposició "Pere Prat i Ubach, dibuixant i humorista", en què es va mostrar la donació feta a la ciutat per la seva filla Clara Prat i Turu. En el

catàleg, Josep Fornàs –gendre de Pere Prat- explicava que Pere Prat era nèt per línia paterna d'un petit fabricant d'anisets badaloní, Pere Prat i Oriol – cosí del gran actor de teatre badaloní Enric Borràs i Oriol-, i de Mariagneta Bosch i Grau, germana del fundador de la fàbrica d'Anís del Mono, Vicenç Bosch i Grau. El matrimoni Prat Bosch es traslladà a Terrassa cap al 1870, s'instal·là en el carrer del Pantà, 67 i es dedicà a la fabricació d'anís amb la marca comercial El Fènix. El fill gran del matrimoni, Josep Prat i Bosch, nascut encara a Badalona, va continuar el negoci d'anisets del pare i es va integrar plenament a la nostra ciutat. Josep Prat va ser nomenat alcalde de barri i el 1885 presidia el

Lluís Salvans i Corbera

Casino del Comerç. Fruit del seu matrimoni, el 1887, amb Adriana Ubach i Boada, va néixer, el 1892, el dibuixant i humorista Pere Prat i Ubach.

La segona vinculació familiar dels Bosch de Badalona amb Terrassa va ser amb una altra família Prat, d'alta posició social, que no tenia cap relació familiar amb els Prat "anisaires". Eulàlia Bosch i Costa –una dels quatre fills del fundador de l'Anís del Mono, Vicenç Bosch- es va casar el 1894 amb Josep Prat i Marcet. Els Prat Marcet eren fills de Josep Prat i Armengol (1826-1914), un dels més

importants fabricants terrassencs de l'època, i que ha estat biografiat per Ragon. El 1907 els Prat van vendre's el negoci i van marxar a viure a Barcelona. Un dels germans Prat Marcet, l'Agustí, va ser un dels assassinats pels revolucionaris el 24 de juliol de 1936 a la Font de l'Olla. No ens estendrem amb els Prat fabricants, ja que la seva importància justifica amb escreix que, un altre dia, els dediquem expressament una separata del butlletí.

Encara van venir noves vinculacions familiars dels Bosch de Badalona amb Terrassa. Va ser arran del casament de Francesc Bosch i Costa, un altre fill de Vicenç Bosch, amb Julieta Sala i Coll. Casualment, la mare d'aquesta última, Francesca Coll i Gorina (Frasquita), era també terrassenca i germana del farmacèutic i escriptor Ramon Coll i Gorina, mort a l'edat de 33 anys, i igualment biografiat per Ragon. La Paquita –única filla del matrimoni Bosch Sala- esposà el 1928 Lluís Salvans i Corbera, de la família Salvans de l'Anònima –SAPHIL-. Lluís Salvans va ser l'últim president que va tenir el Condicionament Terrassenc abans de la seva integració a l'Institut Industrial. Després de la mort dels dos gerents d'Anís del Mono –el seu sogre, Francesc Bosch, i el germà d'aquest, Vicenç, que va morir sense fills-, Lluís Salvans va portar la direcció de l'empresa d'anís durant tota la dècada dels cinquanta.

Com ja és sabut, la fàbrica d'Anís del Mono segueix funcionant a Badalona, encara que, des de 1970, és propietat del grup andalús Osborne

RAFEL COMES